

Asia: Lausuntopyyntö Nurmesevnan tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta

Pyhäjärven kaupunki
tekninen.kirjaamo@pyhajarvi.fi

Lausunto

1 Johdanto

Myrsky Energia Oy suunnittelee 17 kokonaiskorkeudeltaan 300 m korkean voimalan tuulivoimahanketta Kärsämäen Riitamaan alueelle. Kaava-alue sijaitsee kahdella eri alueella Nurmesevalla. Kaava-alueen pinta-ala on n. 2200 ha.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeen kaavaselostus on riistalajiston osalta suppea.

Hankealueen ympäristöön n. 30 km säteelle sijoittuu n. 25 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta, joista useat rajautuvat toisiinsa ja muodostavat laajoja tuulivoima-aluekokonaisuuksia. Nurmesevnan kaava-alue on osa Nurmeseva-Riitamaan tuulivoimahanketta.

Kaava-alueelle ei sijoitu Natura 2000-alueita, mutta alueen välittömässä läheisyydessä sijaitse Nurmesejärven Natura-alue (etäisyys voimalapaikoista 550 m) ja Latvakankaan Natura-alue (etäisyys voimalapaikoista 750 m). Koska hankealueella ja sen läheisyydessä esiintyy useita eri direktiivilajeja, Luke suosittelee hankkeessa tarkasteltavan vaihtoehtoja, joissa alueen ympäristöön ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuvat suojelualueet ja niitä käyttävien lajien suojelutarpeet sovitettaisiin paremmin yhteen.

Alue kuuluu metsäpeuran elinympäristöihin. Alueella on tehty havaintoja metsäpeuroista vaellusaikaan ja kesällä. Hankealueelta on myös tehty havainto metsäpeuran vasasta. Vaikutukset metsäpeuraan tulee huomioida kaavoituksen edetessä. Lisäksi on tärkeää huomioida hankkeen yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa lajille.

Hankealueella esiintyy selostuksen mukaan majava ja alueella on ollut majavan aikaansaamaa tulvaa. Luke näkee, että on syytä selvittää, onko kyseessä euroopanmajava (luontodirektiivin liitteen IV laji) vai kanadanmajava. Majavan ekologiaan on syytä perehtyä, jotta se voidaan riittävästi huomioida hankkeessa. Majavan toiminta saattaa toisaalta tuottaa haasteita esim. rakennettavalle tiestölle (tulviminen) ja toisaalta hanke saattaa vaikuttaa majavan liikkumiseen, toimintaan ja ravinnonhankintaan teiden, voimaloiden ja joenylitysten sijoituksessa majavalle keskeisiin ympäristöihin.

Tehtyjen selvitysten ja kyselyjen mukaan hankealueelta tavataan kaikkia neljää metsäkanalintulajia ja alueella on metsojen soidinalueita.

Linnustokartoitusten osalta Luke toteaa, että useampana peräkkäisenä vuonna tehdyt soidinpaikkaselvitykset antaisivat paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Soidinten esiintyminen tällä syklisellä lajiryhmällä riippuu mm. alueen sen hetkisistä kanalin tukannoista. Soidinten havaittavuus vaihtelee myös vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Hankealueelle tehdyt kanalin tukartoitukset ovat tärkeitä ja niiden tulokset tulee huomioida voimaloiden sijoittelussa.

Metsäkanalintujen kartoituksia suunnitellessa on hyvä tiedostaa, että metsäkanalinnut pesivät myös tavallisessa talousmetsässä, joten karkea selvitys pelkästään soidinpaikoista ei välttämättä kuvaa alueen metsäkanalintukantaa tarpeeksi.

Suurpedoista alueella esiintyy metsästäjäkyselyjen perusteella säännöllisesti karhu ja ilves. Hankealue ei sijoitu tällä hetkellä tunnetuille susireviireille (suden kanta-arvio 2024). Luke näkee tärkeäksi, että kaavoituksen edetessä otetaan huomioon mm. karhun esiintyminen hankealueella.

3 Lausunnon tiivistelmä

Alueella esiintyy metsäpeuroja ja se sijaitsee vaellusreittien alueella. Selvitysten perusteella alueella esiintyy metsäkanalinnuista metsoa, teeriä, pyitä ja riekkoja. Kanalin tujen soitimet tulee huomioida voimaloiden sijoittelussa. Hankealueella esiintyy mahdollisesti kaikkia neljää suurpetoa ja alueelta tehdään mm. karhusta säännöllisesti havaintoja. On tärkeää, että kaavasunnittelun edetessä ja tulevassa vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon muun maankäytön yhteisvaikutus alueella elävien lajien elinolosuhteisiin. Hankealueen ympäristöön n. 30 km säteelle sijoittuu n. 25 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta, joista useat rajautuvat toisiinsa ja muodostavat laajoja tuulivoima-aluekokonaisuuksia. Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.09.2024 klo 15:53:28.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: